

**Daşary ýurt döwletleriniň ýokary okuw mekdeplerini tamamlanlar üçin
Türkmenistanyň jemgyýetçilik durmuşyny öwreniş dersi boýunça**

SORAGLAR

1. Taryh geçmişi öwrenýän ylymdyr.
2. Birleşen Milletler Guramasy we hemişelik Bitarap Türkmenistan döwletimiziň alyp barýan syýasaty.
3. Syýasat barada düşünje.
4. Türkmen jemgyýetiniň demokratik ösüşiniň täze tapgyry.
5. Lider we onuň görnüşleri.
6. Salgyt düşünjesi.
7. Beýik Ýüpek ýoly halkara söwda ýolunyň hazirki wagtda ähmiýeti.
8. Türkmenistan Beýik watançylyk urşy ýyllarynda.
9. Ýurduň innowasion ösüş döwründe ylymly-bilimli, hünärli ýaşlaryň täze neslini kemala getirmegiň zerurlygyny we olara bildirilýän talaplar.
10. Taryhda yz goýan Jeleddin Meňburnyň Mangollara garşy görkezen edermenlikleri.
11. Sanly ykdysadyýet we bu ugurda Türkmenistanda durmuşa geçirilýän işler.
12. Türkmenistanyň Garaşsyzlygynyň jar edilmegi.
13. Ykdysadyýet barada düşünje.
14. Zoroastrizm. Zaratuştra. Awesta. Ahuramazda.
15. Birleşen Milletler Guramasynyň 2021-nji ýyl “Halkara parahatçylyk we ynansmak ýyly” atly Rezolýusiýasynyň ähmiýeti.
16. Marguşy öwrenmekde W.I. Sarianidiniň alyp baran işleri.
17. Häkimiýetiň şahalara bölünmegi: kanun çykaryjy, ýerine ýetiriji, kazyýet.
18. Türkmenistanyň Konstitusiyasynyň döredilmegi.
19. Daňdanakan söweşi we Seljuk türkmen döwletiniň döremegi.
20. Türkmenistanyň döwlet nyşanlary.
21. Türkmenistan Teýmirleňiň agalygy döwründe.
22. “Sanly bilim hakyndaky” Konsepsiýa we ony durmuşa geçirmegiň ähmiýeti.
23. XVII-XVIII asyrdaky ýaşan Türkmen akyldarlary.
24. Halkara gün tertibini düzgünleşdirmekde we halkara parahatçylygyny we howpsuzlygyny üpjün etmekde Birleşen Milletler Guramasynyň ähmiýetli ornuny düşündiriň.
25. Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly Berdimuhamedowyň “ Türkmen alabaýy” kitabynyň ähmiýeti.
26. Zähmet we işçi güýji.
27. Ykdysady ulgam barada düşünje.
28. Döwlet dolandyryş häkimýeti.
29. Döwletiň territorial gurluşy.

30. Syýasy häkimýeti amal edýän mehanizimler.
31. Döwlet we onuň düýp mazmuny.
32. Býužet, ýerli we merkezi býužet barada düşünje.
33. Türkmenistan Berkarar döwletiniň Bagtyýarlyk döwründe ylym-bilim pudagynda alnyp barylýan işler.
34. Taryhyň kömekçi ylymlary.
35. Türkmenistan Sowet jemgyýeti döwründe.
36. Eýeçilik we onuň görnüşleri.
37. Seljukly Türkmen döwletiniň gülläp ösen döwri.
38. Pulyň ýerine ýetirýän funksiýalary.
39. Türkmenistanyň ÝUNESKO-nyň Bütindünýä mirasynyň sanawyna girizilen maddy we maddy däl gymmatlyklary.
40. Türkmenistan Beýik ýüpek ýolunyň ugrynda ýerleşmegi.
41. Gaznaly türkmenleriniň döwleti.
42. Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly Berdimuhamedowyň “Enä tagzym mukaddeslige tagzym” kitabynda enäniň dabaralanmagy.
43. Bazar we bazar gatnaşyklary barada düşünje.
44. Orta asyr dünýä ylmynda goşant goşan beýik türkmen şahsyýetleri.
45. Garaşsyz Türkmenistanyň häzirki zaman halkara gatnaşyklary ulgamynda.
46. Jemgyýetçilik üznüksiz önümçilik, onuň mazmuny we görnüşi.
47. Türkmenistanyň daşary syýasatynyň esasy ugurlary.
48. Metrapoliýa we Imperiýa düşüňjeleri.
49. Marguş otparazçylygyň döwrän mekanydyr.
50. Türkmenistan demokratik, hukuk we dünýewi döwletdir.
51. Zähmet hukugy barada düşünje.
52. Türkmenistanyň baş kanuny.
53. Türkmenistanyň geosyýasy ýerleşşi.
54. Demografiýa we Türkmenistanyň demografiki meselesi.
55. Köneürgenç türkmen döwleti.
56. Türkmenistanyň Prezidentiniň atalyk kitaplarynyň ähmiýeti.
57. Pul we onuň düýp mazmuny.
58. Seljukly Türkmen döwletiniň gülläp ösen döwri.
59. Türkmenistanyň geografiki ýerleşşi.
60. 2020-nji ýyl Türkmenistan Bitaraplygyň mekanydyr atly şygar bilen geçirilýän işleriň ähmiýeti.

Peýdalanmaly edebiýatlar:

1. Türkmenistanyň Konstitusiyasy. – A.: 2018.
2. Gurbanguly Berdimuhamedow. Watan goragy mukaddesdir. – A.: TDNG, 2015.
3. Gurbanguly Berdimuhamedow. Türkmenistan abadançylygynyň we rowaçlygynyň ýurdy. – A.: TDNG, 2015.
4. Gurbanguly Berdimuhamedow. Bitarap Türkmenistan. – A.: TDNG, 2015.
5. Gurbanguly Berdimuhamedow. Arşyň nepisligi – A.: TDNG, 2016.
6. Gurbanguly Berdimuhamedow. Gadymy batly bedew. – A.: TDNG, 2016.
7. Gurbanguly Berdimuhamedow. Parahatçylyk sazy, dostluk, doganlyk sazy – A.: TDNG, 2016.
8. Gurbanguly Berdimuhamedow. Sport dostluga, saglyga we gözellige tarap ýoldur. – A.: TDNG, 2017.
9. Gurbanguly Berdimuhamedow. Türkmenistan – Beýik Ýüpek ýolunyň ýüregi – A.: TDNG, 2017.
10. Gurbanguly Berdimuhamedow. Enä tagzym – mukaddeslige tagzym – A.: TDNG, 2018.
11. Gurbanguly Berdimuhamedow. Türkmenistan Beýik Ýüpek ýolunyň ýüregi 2-nji kitap – A.: TDNG, 2018.
12. Paýhas çeşmesi. – A.: TDNG, 2016.
13. P. Aýdogdyýew we başg. Syýasaty öwreniş. A. TDNG. 2010.
14. M. Tyllaýew we başgalar. Türkmenistanyň kanunçylygynyň esaslary. Ýokary okuw mekdepleri üçin okuw kitaby. - A.: TDNG, 2010.
15. N. Suwhanow we başg. Türkmenistanda täze Galkynyş eýýamy. A. 2011.
16. Ö. Muhametberdiýew we N. Suwhanow. Filosofiýa A. 2011.
17. Sopyýew A. Ykdysady taglymat. Okuw gollanma. A. 2011.
18. S. Jumaýew (çapa taýýarlan). Türkmenistanyň taryhy. Türkmen döwlet neşirýat gullugy. – Aşgabat, 2011.
19. Sopyýew A. Ykdysady taglymatlaryň taryhy. Aşgabat-2012.
20. B. Karaýew, N. Gurbanow, G. Joraýew. Türkmenistanyň daşary syýasaty. Türkmen döwlet neşirýat gullugy. – Aşgabat, 2017.